

Yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta vastaavat kuntien toimielimet

YKSITYISENÄ SOSIAALIPALVELUNA ANNETTAVAN HENKILÖKOHTAINEN APU –PALVELUN REKISTERÖINTI

Aluehallintovirasto lähettää tämän ohjekirjeen huomioon otettavaksi ja noudatettavaksi yksityisenä sosiaalipalveluna annettavan henkilökohtainen apu –palvelun rekisteröinnissä sekä palvelujen tuottajien ohjaamisessa.

Lainsäädäntö

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 13 §:n mukaan (922/2011) mukaan kunnan toimielin ei enää anna aluehallintovirastolle tietoja kotipalvelun tukipalveluja tai niihin rinnastettavia palveluja koskevista ilmoituksista. Yksityisten sosiaalipalvelujen antajien rekisteriin ei enää merkitä kotipalvelun tukipalveluja ja niihin rinnastettavia palveluja.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia koskevan hallituksen esityksen mukaan kotipalvelun tukipalveluihin rinnastettavia palveluja ovat muut palvelut, joita asiakas voi tarvita suoriutuakseen päivittäiseen elämäänsä kuuluvista toimista.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 c §:n 1 momentin mukaan henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan vaikeavammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella päivittäisissä toimissa, työssä ja opiskelussa, harrastuksissa, yhteiskunnallisessa osallistumisessa tai sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä. Saman pykälän 2 momentin mukaan henkilökohtaisen avun tarkoitus on auttaa vaikeavammaista henkilöä toteuttamaan omia valintojaan 1 momentissa tarkoitettuja toimia suorittaessaan.

Sosiaalihuoltoasetuksen 9 §:n määritelmän mukaan kotipalvelun tukipalveluja ovat muun muassa ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, siivous-, kuljetus-, saattaja- ja sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palvelut.

Rekisteröintimenettely

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira ja aluehallintovirastot ovat yhdessä arvioineet, että **henkilökohtainen apu** on yksityisistä sosiaalipalveluista annettussa laissa tarkoitettulla tavalla **kotipalvelun tukipalveluihin rinnastettava palvelu**, jota ei merkitä yksityisten sosiaalipalvelujen antajien rekisteriin. Koska henkilökohtainen apu –palvelu on kotipalvelun tukipalveluihin rinnastettava palvelu, ei siihen tule myöskään sovellettavaksi sosiaalihuollon ammatillisen henkilökunnan kelpoisuusvaatimuksista annetun lain mukaisia säännöksiä.

Tähän mennessä palvelujen antajien rekisteriin merkityt palvelujen tuottajat säilyvät kuitenkin rekisterissä eikä heitä tulla sieltä poistamaan. Näitä palvelujen tuottajia koskevat toiminnan muutosilmoitukset käsittelee myös jatkossa aluehallintovirasto.

Henkilökohtaista apua tuottavien yksityisten palvelujen tuottajien on edelleen tehtävä yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 11 §:n mukainen ilmoitus sen kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jonka alueella palveluja tuotetaan. Kunnan toimielin arvioi ja ratkaisee hallintopäätöksellä, katsotaanko palvelu kunnan toimielimen valvottavaksi yksityiseksi sosiaalipalveluksi. Mikäli henkilökohtaista apua tuottaa yksittäinen työntekijä/avustaja vammaiselle henkilölle, hän ei ole yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain mukainen palvelujen tuottaja, eikä hänen tarvitse tehdä ilmoitusta kuntaan.

Palvelujen tuottajista muodostuu kunnassa henkilörekisteri. Myös niiden palvelujen tuottajien ilmoituksista, joita kunta ei hyväksy palvelujen tuottajaksi, muodostuu henkilörekisteri.

Kunnan sosiaaliviranomaisella on ensisijainen velvollisuus ohjata ja valvoa kotipalvelun tukipalveluja ja niihin rinnastettavia palveluja, kuten henkilökohtaista apua. Kunnalla on ensisijainen ohjaus- ja valvontavastuu myös muista ei-ympäri vuorokautisista sosiaalipalveluista.

Lisätietoja antavat seuraavat henkilöt:

Kanta- ja Päijät-Häme:

sosiaalihuollon ylitarkastaja Jaana Jokiniitty, p. 02950 16129

Etelä-Karjala ja Kymenlaakso:

sosiaalihuollon ylitarkastaja Ritva-Liisa Juntunen, p. 02950 16106

Uusimaa:

sosiaalihuollon ylitarkastaja Marja Kaasalainen 31.12.2013 saakka p. 02950 16135
sosiaalihuollon johtava ylitarkastaja Eija Hynninen-Joensivu 1.1.2014 alkaen
p. 02950 16121

Sähköpostiosoite etunimi.sukunimi@avi.fi

Sosiaalihuollon johtava ylitarkastaja

Eija Hynninen-Joensivu

Eija Hynninen-Joensivu

Sosiaalihuollon ylitarkastaja

Jaana Jokiniitty

Jaana Jokiniitty

Tiedoksi

Kuntien sosiaali- ja terveysjohtajat, vammaispalvelujen esimiehet, kotihoidon johtajat
Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirasto Valvira